Näärännäppy

Lääkärikirja Duodecim 9.9.2021

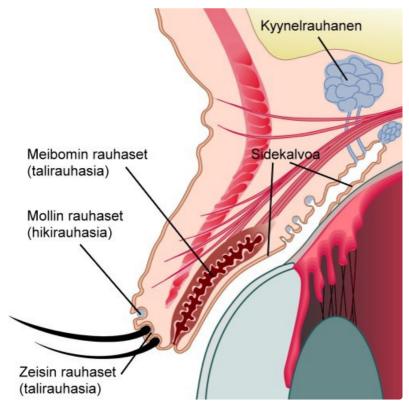
Yleislääketieteen erikoislääkäri Osmo Saarelma

- Oireet ja syyt
- Itsehoito
- Milloin hoitoon
- Kirjallisuutta

Oireet ja syyt

Näärännäppy (hordeolum) on äkillinen silmän ylä- tai alaluomen talirauhasen (ks. kuva 1) tulehdus. Luomen reunaan tai luomen sisään kehittyy melko nopeasti aristava, turvonnut kohta, jossa on punoitusta ja josta voi valua märkääkin. Punoitus ja turvotus voivat levitä koko luomeen, joka aristaa räpyttäessä.

Kuva 1. Silmäluomen rauhaset. Silmäluomen poikkileikkaus, jossa näkyy silmäluomen eri rauhasia.

Suurenna ja pienennä napsauttamalla kuvaa

<u>Luomirakkula (chalazion)</u> on pitkäaikaisempi luomirauhasen tulehdus, joka johtuu luomen rauhasen tukkeumasta. Luomirakkulasta puuttuvat äkillisen tulehduksen punoitus ja turvotus.

Itsehoito

Näärännäppy paranee yleensä itsestään 1–2 viikossa. Hautominen lämpimällä ja varovainen luomireunan puhdistus voi nopeuttaa paranemista (ks. HUS:n video luomireunan hoidosta). Myös luomirakkula paranee yleensä itsestään muutaman kuukauden kuluessa. Paranemista voi edesauttaa lämpöhaudehoidolla.

Milloin hoitoon

Jos näärännäppy ei parane 1–2 viikossa tai silmäluomen punoitus ja turvotus pahenee, luomea on syytä käydä näyttämässä lääkärille. Tällöin hoidoksi usein riittää antibioottia sisältävä silmätippa tai -voide, mutta joskus luomen märkäpesäke voidaan joutua avaamaan.

Artikkelin tunnus: dlk00311 (027.008) © 2022 Kustannus Oy Duodecim